

izhaja vsaki torek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljati pisma.

Ne frankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Kopirisi

dopisov se ne vračajo.

GORICA

TELEFON št. 201.

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2-50.

Upravništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“ ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od četrtoestolpne peti vrste po 14 vin., za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

St. 39.

V Gorici, v torek dne 14. maja 1912.

Leto XIII.

Državni in deželni poslanec Fon pred svojimi volilci v Dornbergu.

V nedeljo popoldne se je vršil v Dornbergu v prostorni dvorani tamošnje »Hranilnice in posojilnice« javen shod S. L. S., na katerem je poročal državni in deželni poslanec Fon, volilec o svojem in svojih tovarišev delovanju v državnem zboru kakor tudi v deželnem zboru. Govoril je o parlamentarnem položaju ter o stališču, katero zavzema »Hrvaško-slovenski klub« nasproti sedanjim vladim, posebno sedaj, ko potrebuje vlada stalne in zanesljive večine v državnem zboru, ako hoče biti gotova, da spravi pod streho jako važne zakonske načrte kakor brambeno reformo in finančne predloge.

Vlada ima sicer neko takozvano večino, katero tvorijo liberalni Nemci, Čehi in Poljaki, a ta večina je tako neznačajna in tako nezanesljiva, da vlada nikakor ne pričakuje, da bi ž njo zamogla rešiti goremenjene državne potrebnosti. Ministerski predsednik grof Stürgkh obrača v zadnjem času svojo pozornost tudi na »Hrvaško-slovenski klub«, katerega bi rad videl v svoji vladni večini, posebno ker bi bil klub zaradi svoje enotnosti in svojeglave zanesljive opora, na katero bi se grof Stürgkh z večjo gotovostjo lahko opiral nego pa na druge klube, v katerih ni prave sloge ter prave edinosti ne glede načel kakor tudi ne glede postopanja v narodno-gospodarskih vprašanjih. »Hrvaško-slovenski klub« v principu ni sicer proti vstopu v vladno večino, a vstopil bi vanjo le pogojno, ravna se po znanem reku »do, ut des!« — daj mi, ako hočeš, da jaz tebi dam! Da bi pa »Hrvaško-slovenski klub« bil pripravljen za vladno le hlapčevati, o tem ne more biti nobenega govora.

Poslanec Fon se je dotaknil tudi uradniškega vprašanja. Druginja živil in

drugih živilskih potrebščin postaja vedno večja, tako da so nekatera živila kakor tudi druge potrebščine danes za $\frac{2}{3}$ dražje, nego so bile pred 10. leti, tako da je človeku nemogoče izhajati z istimi dohodki, s kakršnimi je lahko izhajal pred 10. leti. Zato je »Hrvaško-slovenski klub« mnenja, da so opravljene zahteve po izboljšanju plač potrebnim državnim uslužbencem in dela prav zaradi tega na to, da se izboljšajo dohodki državnih uslužbencev nižjih razredov in nižjih vrst, nikakor pa ne bode »Hrvaško-slovenski klub« glasoval za to, da bi se zvišala plača uradnikom VI. činovnega razreda, čeravno predlaga to dotični odsek. Po njegovem mnenju ni izključeno, da bi poslanska zbornica ne v sprejela tudi takega odsekovega predloga, ali gotovo pa je že danes, da bi tak zakonski načrt ne zadobil cesarjevega potrjenja.

Konečno je omenjal govornik tudi jugoslovansko vprašanje, ki postaja v naši državi vedno bolj pereče in na katero so začeli zadnji čas obračati tudi merodajni krogi veliko pozornost. Celo Nemci pripisujejo rešitvi tega vprašanja velik pomen in se nikakor več ne protivijo temu, da bi jugoslovanski državni poslanci tvorili del vladne večine. Avstrijske jugoslovanske dežele imajo za Avstrijo tak pomen, posebno pa Primorska in Dalmacija, da bi Avstrija koj nehala biti velesila, ako bi izgubila te dežele in bi s tem prišla tudi ob morje. Naš ideal bodi: Vse avstrijske jugoslovanske dežele naj se združijo v en enoten državni del pod žezlom Habsburške dinastije.

Nato je prešel k delovanju goriškega deželnega zbora. Omenjal je kako so naši nasprotniki, naj se imenujejo tako ali tako, delali na to, da bi bil deželni zbor razpuščen. Moledovali so celo pri jako, jako visokih osebah, da bi uplivali te na vladno, da bi deželni zbor razpustila. Temu početju pa so se naši poslanci odločno uprli — to pa ne zaradi tega, ker bi se morda bali novih volitev, pač pa zato, ker so se prepričali,

da je naše ljudstvo volitev že sito in da se niso zastonj uprli proti nakanam naših nasprotnikov, pokazalo je dejstvo, da je bil naš deželni zbor sklican k zasedanju, katero je bilo tako plodono, kakor morda nobeno drugo poprej. (Pri-trjevanje.)

Nato je poslanec Fon omenjal raznih in jako važnih zakonov, o katerih je bilo v naših listih že dovolj govora, in posebno pa še zakona glede uravnave voda, med katere spada tudi reka Vipava, ki dela posebno Dornberžanom leto za letom ogromne škode.

Dotaknivi se vprašanja glede zvišanja učiteljskih plač, je omenjal raznovrstnih ogromnih doklad, katere mora dandanes naše ljudstvo plačevati. Prav zaradi tega pa se ne sme nakladati našemu ljudstvu novih naklad na davke, vsled česar je bil mnenja, da se tudi ne more misliti na izboljšanje učiteljskih plač tem potom. (Odobranje.)

Govoril je še o saniranju deželnih financ, o užitnini in še o marsičem drugim.

Konečno je priporočal govornik navzočim, naj se tesneje oklenejo združništva, posebno glede prodaje poljskih pridelkov, ki naj bi pripomoglo do odstranitve prekupčevalcev, da bi imela pri tem več dobička producent in konsument. S tem je končal svoje poročilo.

Župnik Lavrenčič je vprašal poslanca, ali mu je morebiti znano, kdaj se prične z uravnavo Vipave in če bode za to poskrbljeno, da se bodo pri tem delu rabili delavci domačini. Posl. Fon je na to vprašanje koj odgovoril in rekel, da se je informiral o tej zadevi v poljedelskem ministerstvu. Tam so mu povedali, da se postavi že za leto 1913 primeren znesek v to svrhu v državni proračun, tako, da se bo z delom lahko že drugo leto pričelo. Glede delavcev domačinov je rekel, da se bo gotovo gledalo na to, da se za taka dela, katerim so domačini kos, porabijo domači delavci.

Izrekla se je želja, da se prej ko prej napravi brv čez Vipavo pri Saksidih, da se napravi prepotrebna kapnica v Taborju ter da se pri železniškem mostu čez Vipavo napravi prehod tudi za pešce, s čimur bi se jako skrajšala pot na prvaško železniško postajo. — Posl. Fon je rekel, da bode vse storil, kar je v njegovi moči, da se te želje izpolnijo.

Župnik Lavrenčič je v imenu zbranih volilcev izrazil željo, da se v Gorici osnuje slovenska realka.

Nato se je izrekla poslancu Fonu zahvala za poročilo in istočasno tudi zapupnica.

Nato se je oglašil k besedi Lukežič. Omenjal je zaslug, katere ima S. L. S. in posebno nje voditelj za slovensko ljudsko šolstvo na Goriškem, zavračal je očitanja liberalcev, posebno liberalnih učiteljev, da je S. L. S. sovražnica šole. S. L. S. je bila in je vedno vneta za šolo, a seveda za tako šolo, ki vzgaja našo mladino v pravem duhu. S. L. S. ni nasprotnica učiteljev, ki vestno izpolnjujejo svoje dolžnosti v duhu obstoječih postav. Omenjal je potem tudi delovanje S. L. S. na gospodarskem polju. — Dosegla je v tem pogledu že lepe uspehe, dočim se smejo liberalci ponašati le s kakimi polomi. Zato je pozval navzoče, naj se tesno oklenejo S. L. S. (Bur-no odobranje.)

S tem je bil lepi shod, katerega se je udeležilo okoli 200 volilcev, z navdušenimi »živio!« klici končan.

Tako ne gre dalje.

Trgovska in obrtna zbornica v Gorici šteje 24 članov. Ti se dopolnjujejo navadno tako, da izstopi vsake tri leta polovica članov. Z 31. decembrom lanskega leta je potekla 12 zborničnim svetnikom poslovna doba. Povsod drugod skrbi zbornična uprava za pravočasno obnovev ugaslih mandatov. Nasledniki so navadno že izvoljeni, ko potečejo mandati izstopajočim članom. V

Socialni demokrat.

Češki: J. Ježek.

(Dalje.)

Potem je nadaljeval: »Ali za eno leto se je jelo to boljšati; prejšnji naročniki so spoznali, da je moje blago sicer nekaj dražje; ali za to pa bolj trdno, nego delo iz židovske tvornice, pa naj je tudi priporočajo makari vse novine. Drugi so celo priznali, da se spodobi, da dela tudi novo obutalo ta, ki jim celo leto krpa in popravlja raztrgano obutev; in tako se je brzo vrnila k meni večina mojih naročnikov; dá, ž njimi so prišli tudi mnogi novi. In danes se ne morem pritoževati da bi mi primanjalo dela; imam dva pomagača, doučenca in dva učenca in godi se mi — hvala Bogu — dobro. To pa že rečem, da cele dneve pridno delam in pazim pri delu, in kadar je treba, tudi sam šivam in se na delavce prav nič ne zanašam. Delo oddajam vselej natanko kot je bilo naročeno; in predno ga oddam, pregledam dobro vse, ga popravim, kjer je treba, da bi ne bilo nobenega očitjanja. In tako sodim, da dober obrtnik živi sebe in rodbino tudi v današnjih ne dobrih raz-

merah, seveda s pridnim delom, trudom in varčnostjo; s tožbami radi slabih časov, lenuhanjem, posedanjem v gostilnah in zabavljanjem v društvih ne dosežemo ničesar. In za to se moraš, mili Vaclav, pridno oprijeti dela takoj, ko ozdraviš; le pridno na delo in polovica je gotova. Rokodelstvo umeješ dobro, kot malo kdo drug.«

»Rad bi delal, samo če bom imel kaj« govoril je Kremlička sé stisnjenim glasom. »Nu, pa kje vzamem za kože in druge potrebščine? Denarja nemam, niti kredita.«

»Za oboje ti jaz poskrbim. Zdaj čez leto menim opustiti enega delavca, in prepustiti ti odvečno delo, ti dam kože in n potrebne reči in ti bom plačeval vsako soboto, kar ti bo tikalo. Jaz bom le srednik med teboj in naročniki; za se ne gledam nobenega dobička. Ko se izve, da zopet delaš in ti je mar za delo, pridejo naročniki in dela boš imel toliko, da ga jedva zmagaš sam. Za vsak slučaj ti dam precej ne le delo — nego tudi mlajšega delavca, katerega sem mislil na leto odpustiti.«

»Gospod Bog ti to tisočkrat poplačaj« vzklikne Kremlička in nehote mu vdarijo solze iz oči, da ni mogel niti do-

končati besedi. Za časek dostavi: »Tako bi to menda vendar šlo; samo, če bom moral imeti pomagača, mora mi nekdo oskrbovati gospodinjstvo, kuhati, prati in likati; stara Barba ne bozato dovolj.«

»Če je bila poprej dovolj, ko je bolehalá tvoja rajna žena, nu bodi tudi zdaj za nekaj časa. Ko se malo opomoreš, pustiš socialiste in začneš redno življenje, se pa lahko ozreš po nevesti. Izbral si jo boš ne le z očmi, nego tudi z ušesi; če boš razumno ravnal, moreš napraviti še dobro partijo.«

»Katera pa bi vzela vdovca z dvema otrokoma? K večjemu kaka služkinja.« smejal se je Kremlička.

»Kaj, ali nemaš hiše? Ali nisi tukajšnji meščan, in to iz starodavnih časov.«

»Ta razpadljiva in vsa zadolžena kočica in to prazno meščanstvo sta le malo vabljiva.«

»O tem sodim do cela drugače; vedno govoré, da poderejo mestna vrata; in ko enkrat padejo ta vrata tu, nastane ta velik vogel. Ker tvori tvoja hiša deloma klin do vrat, mora stavbenik hoté ali nehote kupiti tvojo hišo; in kar ima danes morda malo ceno, more imeti za nekoliko let desetkrat tako veliko. In

za to se moraš potruditi, da svoj rodni dom z nekako žensko doto — obdržiš. Pa tudi meščanstvo ni brez cene; na tukajšnjih srednjih šolah je nekoliko študentov za obubožane domače rodbine, da, celo dva študenta po tristo za tukajšnje sinove na visokih praških šolah. Če bo tvoj Frančišek priden in dober za študije, dobi lahko štipendij.«

»No, če se vrže po očetu, ne preide mnogo šol; ali če se uda v mater — ona je bila vedno prva učenka v šoli. Ali o tem potem; pač poteče še mnogo vode po Lahih, predno bo to. To so same »dunajce«, a kdo vé, ali bodo kedaj zrele?« smejal se je Kremlička trpko.

»A kaj pa je to naše življenje, nego tolažba in nadeja na boljše življenje tu na svetu in po smrti? Ali že je čas, da grem. Nu tako, tovariš, poslušaj zdravnikov svet, da čim prej ozdraviš. Kar je bilo zgovorjeno med nama, velja. Ko bom imel kaj časa, pogledam zopet k tebi. V tem z Bogom!« — Kremlička se zahvali za obisk in tolažbo in kliče za odhajajočim: »Na brzo svidenje!«

(Dalje prih.)

Gorici se to vrši drugače. Odläsa se in odläsa. Potem se spelje v zadnjem trenutku vse volilno postopanje z mrzlično hitrostjo. V naglici se da seveda marsikaj pozabiti in prezreti. Urinejo se lahko tudi napake, ki bi tvorile pripravno podlago za potreben rekurz v slučaju neprijetnih presenečenj pri izidu volitev.

Gospodje okoli trg. in obr. zbornice so nameravali tudi letos izvršiti celo volilno postopanje lepo po domače, kakor je pri njih že od nekdaj navada. Nas je zadeva zanimala in pričakovali smo z napeto radovednostjo, kaj bo iz tega, in to tem bolj, ko se je govorilo, da se vtegne razviti hud volilni boj. Naravnost osupnila nas je pa vest, katero je prinesel meseca januarja tukajšni list »Corriere friulano«, da je sklenila pristojna volilna komisija že napovedane volitve odložiti na poznejši čas. Jasno je bilo, da tukaj ni nekaj v redu. Mnogo se je domnevalo in popraševalo po vzrokih, ali pravega odgovora ni vedel nihče.

Dogodki v zadnjih dnevih pa kažejo že v natančnejših obrisih one tehtne vzroke. Zakon za trgovske in obrtne zbornice namreč določa, da imajo volilno pravico tudi oni trgovci in obrtniki, ki plačujejo manj davka, kakor je predpisano v volilnem redu, ako imajo le volilno pravico v deželni zbor. Pravilne volilne imenike za volitve v smislu navedenega zakona more sestaviti volilna komisija v današnjih razmerah le potom sodelovanja vseh občin v deželi. In res obrnila se je na vsa županstva s posebnim — seveda italijanskim — dopisom in jih naprosila potrebnih podatkov.

Ta navedena dejstva osvetlujejo dovolj naše žalostne razmere. Tu vidimo dejstvo, ki se ne more nikakor slagati z našim pravnim čutom in istotako tudi ne z našim narodnim ponosom. V kolikor se je dalo dognati, niso dosedaj nikdar sodelovala naša županstva pri sestavi volilnih imenikov za trg. in obrt. zbornico. Ker pa postavna sestava volilnih imenikov ni mogoča brez navedenega sodelovanja, bo pač dopusten sklep, da se uprava trg. in obrtne zbornice dosedaj ni ozirala na jasno postavno določbo, katero smo omenili že zgoraj. Vse dosedaj izvršene volitve v trg. in obrtno zbornico so se vršile nepostavno, so bile neveljavne. Neveljavni so bili tudi oni mandati pred tremi leti, o katerih se je marsikaj govorilo in pisalo in s katerimi se je bavilo dolgo tudi državno pravdnništvo.

V času, ko propadala obrt in trgovina v Gorici in po deželi, zahteva pač interes dežele in države, da se prepriča, je li res zastopstvo trgovskih in obrtnih interesov v rokah, katerim bi bila poverilo zastopstvo večina interesov. Tu ne prihaja v poštev le korist in škoda posameznikov, ugled cele države trpi, ako se ne izvajajo niti v obmejni deželi državni zakoni natančno.

Dopisi na naša županstva so bili sestavljeni v italijanskem jeziku. Značilno za nepristrasnost in poznavanje državnih temeljnih zakonov pri trg. in obrt. zbornici. Ali si upa kak drug urad. javna uprava ali korporacija v deželi storiti kaj podobnega? Ali ni zbornica postavljena za celo deželo, ali nima slovensčina v slovenskem delu dežele istih pravic kakor italijanščina v italijanskem? Kakšen vriš in hrup bi nastal, kako bi se poudarjalo krivico, brutalno nasilje na pravni čut prebivalstva, ako bi pisal deželni odbor le eni furlanskih občin slovensko pismo! Od vseh krajev že dežuje pritožb, ako zaidejo v furlanske kraje dvojezične tiskovine.

Ako vpoštevamo vsa navedena dejstva, priti moramo pač do zaključka, da trgovci in obrtniki ne morejo imeti pravnobenege zaupanja v dosedanje trgovsko in obrtno zbornico. Zadnji čas je, da poseže vmes krepka roka in napravi red ter zagotovi državnim zakonom ono spoštovanje, katero jim pritiče v vsakem vredenem državnem organizmu.

Dopisi.

Iz Sovodenj. Demokračka »Zarja« od minule sobote ima spet dopis iz Sovodenj, pod katerem je podpisan demokrat Cotič, ki se krega z »Gorico«, ki je konstatirala, da je Cotič dobil na shodu S. L. S. to, kar je iskal. S Cotičem se ne bomo prepirali, kajti s človekom, ki je zmožen lepo tiho utakniti v žep trikratno očitane na javnem shodu, da ni govoril resnice, je vsaka beseda odveč. Če je zmožen na javnem shodu govoriti neresnico, je zmožen to storiti — toliko bolj v »Zarji«. Toliko na to stran. — Ali more Cotič trditi, da mu ni poslanec Fon odgovoril na vsako vprašanje? Ni res, da je »Gorica« tajila vsa vprašanja, katera je stavil nerodni Cotič na poslanca Fona.

Saj je »Gorica« pisala, da je poslanec Fon odgovoril Cotiču na vsa vprašanja. Pač pa je res, da nekatera vprašanja, o katerih piše Cotič, nismo slišali ne mi, ne drugi naši zborovalci. Pri tem ostanemo, pa tudi če Cotič počuje. — Kar se tiče števila zborovalcev priznava, da je poslanec Fon sešel ob začetku shoda 68. naših in 48. vaših. To je res. A koliko zborovalcev je prišlo med shodom zraven. In prav s hladno vestjo trdimo, da je bilo na shodu vsega skupaj ljudi, ki so odhajali in prihajali, okoli 200. Pa saj ste kričali še potem, ko je poslanec Fon sešel naših 68, da ste vi v večini. Torej vas je bilo gotovo nad 68. Kako gre to skupaj, šjor Markotin! Ne štima, pa ne štima! — »Zarja« je pogoltnila našo opazko o znani pivski delavnici, katero je že marsikatera zakonska žena preklela, ker se v njej žre, žre in žre. —

Še nekaj moramo zabilježiti. Cotič je lastnik kamnoseške delavnice, v kateri dela več delavcev. Ne vemo, če plačuje dne »sodrugom« tako, kakor hočejo le-ti, kajti že mnogo kamnoseških delavcev je zapustilo Cotičevo »bote-gov«. Ko se gre za kronice neha »sodružništvo«. In če bi kateri sodrug, Cotičev delavec, zahteval od sodruga Cotiča, naj delita čisti dobiček njegove kamnoseške delavnice (nauk socialistov o enakosti), bi bil Cotič prvi, ki bi mu rekel: Prijatelj, tebi se meša! Komedijska, kaj? — Cotič naj se lepo umiri in naj uči »sodruge« v njegovi delavnici varčnosti. To bo več izdalo kot pa se prepirati v »Zarji« za oslovo senco.

Iz Biljane. Minoli teden so vojaki tukaj prijeli nekega gospoda, ker so ga imeli na sumu, da je vohun. Njegovo izpričevanje, da je domačin in da je c. kr. sodnik, mu ni nič pomagalo. Moral je z vojaki v Kormin. Še-le tam so ga izpustili, ko se je izkazalo, da je omenjeni gospod c. kr. sodnik dr. Jerovšek. — Kako dobro poznajo naši Nemci naše kraje, dokazuje dunajski list »Wiener allgemeine Zeitung«, ki piše, da so italijanski vojaki v Biljani prijeli nekega gospoda, ki se jim je zdel sumljiv, ter ga odpeljali v Kormin.

Idrsko pri Kobaridu. (Slaba poštna zveza.) Poročali smo že o slabi poštni zvezi, katero imamo s Sv. Lucijo. Časniki in pisma, ki nam prihajajo po železnici z večernimi vlaki, dobivamo ne le drugi dan, marveč šele tretji in četrti dan. Ljudstvo je nezadovoljno in mrmra. Sedaj, ko vozi pošto avtomobil smo še na slabšem. Naši želji bi bilo ustrezno, ako bi se ustavljal poštni avtomobil, ki odhaja iz Sv. Lucije ob 7.35 zjutraj tudi pri nas. To je čudno! Idrske poštne pošiljke se peljejo mimo Idrskega do Kobarida, kjer ležijo celi dan. In šele drugi dan ob 7.39 gredo iz Kobarida proti Idrskemu. Prosimo kompetentne faktorje, da bi se ozirali na našo prošnjo in po mogočnosti nam ustregli.

Lokavec. V nedeljo ob 3. uri pop. vršil se je ustanovni občni zbor »K. S. J. Dr.« za občino Lokavec v prostorih občinske hiše. Dvorano je brezplačno dovolilo rokodelsko podp. društvo, za kar se mu tem potom zahvaljujemo. Ob tej priliki prišli so odseki »Orlov« iz

bližnjih krajev ter so povečali slavnost s proizvodanjem prostih vaj. Hvala jim! — Skrajni čas je bil, da se ustanovi tudi pri nas izobraževalno društvo, ki naj bistri duhove. Vabijo se občani, naj se v čim večjem številu oklenejo tega društva, kateremu načelujejo dobri in značajni možje. — Z zadovoljstvom lahko poročamo, da so se tudi naši nasprotniki vedli uzorno in niso ni z najmanjšo stvarjo dali povoda kakemu nemiru. — Ako bodo sprevideli, da je v skupnosti in edinosti moč, bodo tudi oni pristopili v našo organizacijo in s tem pokazali, da imajo pravi smisel za duševni in gospodarski napredek, katerega po Tumovih naukih nikdar ne bodo dosegli.

Politični pregled.

Delovni program poslanske zbornice.

Ta teden bo zaradi praznika imela poslanska zbornica samo tri seje. Danes so se zbrali načelniki strank, da določijo delovni načrt zbornice do binkoštnih praznikov. V petek se bo najbrže vršilo prvo čitanje proračunskega provizorija. Strankam se bo priporočalo, naj se omejijo le na kratke izjave, tako da bo prvo čitanje v enem dnevu rešeno. Potem prideta na vrsto obe predlogi glede dobavnih in gospodarskih zadrug. Konečno se namerava končati pred Binkošti drugo čitanje vladne predloge o službeni pragmatiki državnih uslužbencev.

Zadnji dan sedanjega zasedanja poslanske zbornice bo najbrže 20. juni. Do tega časa pridejo še nekatere manjše predloge na dnevni red. Brambna preosnova se v ožgled razmeram v ogrskem parlamentu najbrže sedaj ne bode rešila in bo zbornica najbrže dovolila normalen rekrutni kontingent.

Vendar provizorij brambnega zakona?

V ogrskih parlamentarnih krogih so mnenja, da je Lukacs-eva avdijsenja pri cesarja v zvezi s provizorijem brambnega zakona. Soditi po tem, so na merodajnem mestu sklenili dovoliti petletni provizorij novega zakona. V okviru tega provizorija se bo tudi uvedla dveletna vojaška služba, medtem ko se namerava preosnovo vojaško-kazenskega reda uvesti ustanovnim potom.

Italijansko - turška vojska.

»Secolo« poroča, da sta se bila na otoku Rhodus dva krvava boja, pri katerih so imeli tako Turki kot Italijani občutne izgube. Bitki sta se bili v notranjosti otoka med Santelio in Altairo. Iz Cirenejske bodo poslali Italijani na otok močne vojaške oddelke za ojačenje sedaj se tam nahajajočih čet.

Zadnja poročila Italijanov naznajo, da so Italijani nasadili že na 10 otokih v Egejskem morju svojo zastavo. Vesti sicer niso še potrjene; ali lahko je osvojiti si kos zemlje, kjer ni nobenega odpora.

Domače in razne vesti.

Iz finančne službe. Višji davčni upravitelj pri finančnem ravnateljstvu v Trstu Jakob Punter je pomaknjen v VII. činovni razred. Davčni upravitelj Ivan pl. Zattoni je imenovan za višjega davčnega upravitelja.

Zahvala. — Spoštovana obitelj Gorupova na Reki je podarila podpisane mu društvu znesek 1000 K (tisoč kron) v spomin svojega dragega pokojnega načelnika Josipa viteza Gorupa pl. Slavinjskega, za kar se ji podpisano društvo v imenu obdarovane mladine najsrčneje zahvaljuje. — V Gorici, 10. maja 1912. — Društvo »Šolski Dom«.

Vabilo. — Obrtno-nadaljevalna šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi k slovesnemu sklepu 18. šolskega leta, ki se bo vršil v prostorih »Šolskega Doma« v nedeljo 19. maja ob 10. uri predpoldne. Letnemu poročilu so sledilo obdarovanje pridnejših učencev in razdelitev spričeval. Na to se otvori raz-

stava risarij in drugih del učencev, ki bo dostopna občinstvu do 12. ure in popoldne od 3. do 6. ure. Kogar zanima napredek rokodelskih učencev, naj si ogleda razstavo.

Čemu se razburjate? »Gorica« in »Primorski List« sta si dovolila vprašati »Novi Čas«, kaj poreče k dejstvu, da je pri igri »Zlatorog« plesala na odru nedolžna mladina obojega spola. To vprašanje se je stavilo zato, ker je svoj čas »Novi Čas« grajal veselico, katero je priredil »Šolski Dom«.

Lepo je, da je »Novi Čas« odgovoril in povedal odkrito svoje stališče. Obenem pa je tudi pripomnil, da smatra to vprašanje za »šikaniranje«.

Dobro bi bilo, ko bi gospodje okrog »Novega Časa« pomislili, smo-li mi dolžni tiho in brez vsakega ugovora vtakniti njihovo šikaniranje glede »Šolskega Doma«.

Vprašamo samo, je li prav, da zaradi ene malo ponesrečene igre, označite katoliški zavod kot nekako »plesno šolo«?

Ali je prav, ako trdite, da zastopa zavod stališče, ki ga vsi katoliški časniki najodločneje zavračajo; zato, ker so pri eni igri plesale deklice same, predstavljajoč cigansko družino v gozdu.

Ali se vam tako pisanje ne zdi šikaniranje onih, ki se trudijo, da zavod dela za dobro stvar?!

V zadnjem »N. Č.« čitamo nadalje: »Drugo pa, kar hočemo v ti točki povdariti, je to, da ni res, kar pišeta »Gorica« in »Prim. List« da se je v igri »Zlatorog« pri omenjenem prizoru na odru vrtela in plesala nedolžna mladina obojega spola«. Ali zahtevate zato dokaz resnice? Kaj naj torej dokažemo? Ali to, da se je vrtela in plesala — ali pa naj dokažemo, da je bila res nedolžna mladina obojega spola?

Nadalje je tiskano z debelimi črkami: »kajti v zadevnem prizoru se je izmed okroglo 30 svatov le en par dvakrat zavrtel«. Zato se pa res ne bomo prerekali. Vprašajte tisto štiriletno punčko, ki je s sestrico in bratoma pela med odmori. Najbrž še ne zna šteti, toda to vam bo lahko povedala, da se je na odru zavrtelo več parov in več ko dvakrat.

Lahko bi še zapela:

»Al' je to lepo,
al' je to grdo —
da tajite resnico zato,
da bi druge na laž postavili.«

S tem nočemo nikogar hudomušno šikanirati — braniti se pa smemo, posebno, ker se trdi, da pišemo neresnico. Za resnico se bojujemo in trudimo, resnico bomo tudi vedno pisali, saj mislimo, da še nima »Novi Čas« izključno patent na resnico.

Končamo pa z besedami kakor vi: »kajti to že vidimo, naj delamo dobro tu, naj delamo dobro tam, nekaterim ni prav.«

Ako vam drago, pride še.

Tukajšnje gospejno pomožno društvo Rudečega križa priredi 18. in 19. majnika t. l. cvetlična dneva. Čisti dohodek te prireditve je namenjen mirovnemu zakladu društva Rudečega križa.

Ker se pokrivajo po društvenih pravilih iz sredstev tega zaklada troški za pomožne akcije ob epidemijah, prirodnih nezgodah, kakor so povodnji, požari in druge večje nesreče, je jasno, da je delovanje društva v resnici človekoljubno. Zato pa se gospejno pomožno društvo za trdno načrta, da pokaže prebivalstvo Gorice brez razlike narodnosti za njegovo prireditve prav živo zanimanje.

Cvetlična dneva se priredita tako, da bodo prodajale dame iz tukajšnjih družabnih krogov po ulicah, trgih, javnih prostorih itd. cvetlice po ceni 10 vinarjev koinad. Preplačila se bodo hvaležno sprejemala. Za odbor gospejnega pomožnega društva Rudečega križa. — Predsednica: Adrienne baronica Thöemmel.

Gospodinjski tečaj. V nedeljo se je otvoril na slov. oddelku kmetijske šole prvič gospodinjski tečaj za slovenski del dežele brez hrupa in pompa, kar odgovarja bitstvu takih tečajev. Ob 10. uri so se udeležile gojenke (20 po številu) sv. maše pod nadzorstvom šolskih sester v kapucinski cerkvi. Po maši so se zbrale v učilni sobi, kjer se je na priprost način izvršila otvoritev tečaja, kateri so prisostvovali razen učenk tudi njih stariši, učitelji in učiteljice tečaja, g. ravnatelj Štrekelj in od deželnega odbora gg. odbornik prof. Berbuč in nadzornik Klavžar.

Gospod Štrekelj je pozdravil gojenke, se zahvalil oblastnikom, ki so omogočile gospodinjski tečaj, ter spodbujal gojenke k vstrajnosti in marljivosti, da bodo kos lepi nalogi, ki jih čaka.

Nato je prof. Berbuč pozdravil gojenke v imenu dež. odbora ter v daljšem nagovoru razložil pomen in namen teh tečajev. Tudi on je spodbujal učenke k vstrajnosti in marljivosti rekoč, da gleda vsa dežela nanje, kajti one bodo prve cvetke iz tega vrta, in ako se bodo te lepo razvijale in deželi dopadle, bo vsa dežela z veseljem podpirala te tečaje, ki so za napredek in razvoj kmetijstva in zboljšanje socialnih in družbinskih razmer velikega pomena; ako bi pa ta tečaj izpodletel, bo vse narobe. Govornik je končal svoj govor s prošnjo, naj bi sveta nebesa blagoslovila to novo podjetje.

Prihodnji vojaški koncert se bo vršil v soboto, 18. t. m. od 6. do 7. ure in pol zvečer v ljudskem vrtu.

Katastralna občina Pristava ima sedaj na novo izdelan kataster. Posestniki v Pristavi si v uradnih urah lahko ogledajo spremembe v katastru pri tukajšnji davkarji ali pa v katastralnem evidenčnem uradu, kjer so izpostavljeni sledeči dokumenti: parcelna mapa, posestne pole in seznam posestnikov.

Bogoslovec — iznajditelj. Kakor poroča »Slovenec« je gospod B. Milanović, bogoslovec II. leta za tržaško škofijo v centralnem semenišču v Gorici izumil električni komutator, kakršnega tehnika dozda še ne pozna. S tem komutatorjem se da smer električne struje menjati v vsakem oziru in popolnoma. Z njim se more smer struje spremeniti tolikokrat v sekundi, kolikorkrat je to obče za bistvo elektrike mogoče, tudi sto in še več tisočkrat v sekundi. Vsaka sprememba struje nastane po točno enakih ali različnih poljubnih časovnih odlomkih. Število sprememb struje je mogoče pri komutatorju točno regulirati. Ista struja ima lahko v več aparatih vedno isto smer tudi izpremeniti. Ta komutator je g. Milanović izumel že v osm. gimn. razredu v Pazinu zaeno z motorjem, ki brez takega komutatorja ni mogel. Za sedaj je dobil iznajditelj od c. kr. patentnega urada na Dunaju patent na komutator. G. Milanović ima v načrtu še tri do štiri iznajdbe, katere misli pozneje, če mu bodo materialne okoliščine dopuščale, izpopolniti in uvesti v tehnično uporabo. C. kr. patentni urad je iznajdbo komutatorja objavil v svojem uradnem glasilu in g. Milanoviću prihajajo vedno nove ponudbe od različnih tvrdk iz Bruselja, Berolina in drugod, da stopijo z njim v dogovor.

Kol. dr. »Solkán« iz Solkana priredi na binkošne praznike poldrugednevni izlet v Postojno. Odhod iz Solkana na prvi praznik ob 1 uri popoldne. Zbirališče pred gostilno Ant. Mozetič-a. V slučaju slabega vremena izlet odpade.

Utopljenec v Šempasu. V soboto dne 11. t. m. zvečer po dokončanem delu je voditelj delavcev v Vugovi opekarni šel v jamo vode, da se omije. — Mladenič je bil 30 let star, rodом iz Italije iz Premariaco blizu Vidma. Imenoval se je Josip Siniko. Ker ga dolgo časa ni bilo domov, so delavci šli pogledat za njim. Na bregu velike jame, kjer je bila voda deloma nad tri metre globoka, so našli obleko, obušalo, milo in obrisalko, Sinika pa ni bilo nikjer.

Alarmirali so gospodarja Leniša in delavce, ali iskanje pogrešanega je ostalo brez uspeha. Drugi dan, v nedeljo, so nadaljevali iskanje. Popoldne so nastavili v vodo štiri »pumpe«, ter plali vodo iz opekarniške jame. Ves popoldan in pozno v noč so otroci in odrasli oblegali jamo in sklepali, je-li Siniko v vodi ali — je kam pobegnil. Po napornem delu so večino vode izplali in okoli druge ure ponoči so našli utopljenca. Ker je bil utopljenec znan kot vesten delavec in pravi kristjan in ker vsled tega ni bilo misliti na samomor, je bil dne 14. maja cerkveno pokopan. Mladenič je bil dobro poznan, ker je v tukajšnji opekarni delal odkar opekarna obstoja.

Krvav čin v hotelu v Opatiji. V hotelu »Stefanie« v Opatiji je bil nek kurjač, katerega je hotelsko osebje vedno zmerjalo in se iz njega delalo norca. V soboto je uslužbenec Hanka zopet ozmerjal kurjača, a ta je potegnil nož in ga Hanka zasadel v trebuh. Hanka se je ves okrvavljen zgrudil na tla. Sedaj se nahaja boreč se s smrtjo v bolnišnici. — Kurjača so aretirali.

Požar v bližini Ljubljane. Vas Tomačevo pri Ljubljani je v noči na ponedeljek popolnoma pogorela. Požar je uničil 40 hiš. Gasili so ognjegasci iz več krajev in tudi vojaštvo. En vojak je bil pri gašenju težko ranjen. Sumi se, da je hudobna roka povzročila požar.

Velika binkoštna veselica v Postojnski jami. Na binkoštni ponedeljek se vrši ob 3. uri popol. v Postojnski jami velika binkoštna veselica. Po različnih velikanskih dvoranah bode igralo več godb, ki bodo nudile občinstvu obilo zabave. V jami bode uradovala c. kr. jamska pošta, katere posebnost je, da se pritisne vsem razglednicam, ki se tam oddajo, poseben jamski poštni pečat. Tudi za telesne potrebe jamskih posetnikov bode čim najbolj preskrbljeno.

— Iz Gorice, Krmina, Trsta, Reke in Ljubljane bodo vozili v Postojno posebni vlaki po znatno znižanih cenah. Postojnski bajni podzemeljski svet bode v vsej svojej obsežnosti slavnostno električno razsvetljen. Veselica se bo vršila pri vsakem vremenu, vstopnina je znižana na 2 K za osebo.

Dr. Šlajmer smrtnonevarno obolel. Dr. Šlajmerja je pred dnevi na nogi odrgnil čevljev, vsled česar je nastopilo zastrupljenje krvi. G. doktor si je vbrizgnil vsled tega tetanus serum. Nato je nastopila silna vročina in je položaj postal še nevarnejši. Vročine je bolnik imel 42 stopinj. Šest zdravnikov je prihitelo na pomoč, med temi en zdravnik iz Gradca. Pripravljali so se že na operacijo, ko je gospodu doktorju postalo nekoliko boljše.

Vročina. Na Dunaju so imeli v nedeljo neznosno vročino; toplomer je kazal opoldne 32° C. — Tudi v Lvovu je v nedeljo vladala huda vročina; temperatura je znašala 30° C. — Pri nas je bila nedelja prvi gorkejši dan. Bilo je soparno in kazalo je da se bliža dež.

Z bičem proti nadvojvodi. Nadvojvoda Henrik Ferdinand je v Pinkersdorfu naznanil orožništvu, da ga je, ko je vozil v avtomobilu mimo nekega voza, udaril voznik z bičem po obrazu. — Voznika so zasačili in ga naznanili sodišču.

Protiruske demonstracije v Lvovu. V nedeljo so pred spomenikom pesnika Mickiewicz-a v Lvovu demonstrirali visokošolci v več stotinskem številu. Protestirali so proti sklepu ruske dume, da se loči Helmsko ozemlje od ruske Poljske in se ustvari nova gubernija. Govorilo je več govornikov. Potem so se spravili demonstrantje v sprevod, ki je medpotoma naraščal. Pred sprevodom so nosili zastavo z napisom: »Živel samostojno poljsko kraljestvo!« Sprevod je hotel priti pred ruski konzulat, toda policija peš in na konju jim je branila uhod. Demonstrantje so hoteli s silo prodreti policijski kordon, nakar je policija potegnila sablje. Mnogo oseb je bilo zmečkanih in 15 oseb ranjenih,

med temi 8 težko. Nemiri so trajali do 10. ure ponoči; demonstrantje so razbili šipe nekega Rusiji prijaznega lista. Mnogo oseb je bilo aretiranih. Lvovski župan je protestiral proti zadržanju policije; toda odgovorilo se mu je, da je bilo 13 redarjev ranjenih od kamenja, ki so ga metali demonstrantje na nje.

Naslovni škof dr. Mayer umrl. — Dvorni župnik naslovni škof dr. Mayer je včeraj opoldne na Dunaju umrl. Dr. Mayer je bil rojen dne 26. julija l. 1828.

Komenskega šola, ki se je zatvorila na ukaz dunajskega magistrata, se bo te dni zopet otvorila. Ministerstvo za javna dela je tako določilo in namestništvo je poslalo občini Dunaj odlok, ki zapoveduje zopetno otvoritev dotične šole.

V Ivovsko univerzo se je vpisalo 28 hrvaških visokošolcev, ker je zagrebska univerza zaprta.

Oficirji generalnega štaba za zrakoplovno službo. V prihodnjih mesecih se bodo vršili pri vojaškem zrakoplovnem oddelku tečaji za oficirje generalnega štaba. Ti oficirji se bodo vozili po zraku le kot pasažirji in se bodo vezbali v pregledovanju zemljišča iz visočine.

Prestolonaslednik Fran Ferdinand in istrski pastir. Ko je letošnjo zimo nadvojvoda Fran Ferdinand bival na Brionskih otokih, se je večkrat vozil na obisk v obmorsko okolico. Tako je nekega dne na svoji jahti došel v mestec Vrsar v zahodni Istri; z njim je bil tudi nekako devetleten deček — vsekako sin. V luki ga je pozdravil vrsarski župan g. Depaš. Tik ob morju je pasel svoje ovce siromašen Čič iz vzhodne Istre. Med ovčami se je nahajalo snežnobelo jagnje, ki je takoj privabilo k sebi malega dečka. Začel je jagnje objemati in prositi nadvojvoda, da mu ga kupi. Nato je nadvojvoda pristopil k pastirju in ga nagovoril v hrvaškem jeziku, ali bi hotel prodati jagnje. Toda pastir odgovori: »Ne morem, gospod. Živali gojim zase.« — »Odkod ste?« — »Gori z Učke. Smo revni, a pošteni ljudje.« — »Ali pa veste kdo sem jaz?« Pastir ga gleda in vidi lepo admiralsko uniformo. »Velik gospod morate biti.« — »Ali ste že kdaj videli vašega cesarja?« — »E, kolikrat sem videl presvetlo krono na štacijonu, ko je šla v Pulj!« — »Vedite torej, jaz sem njegov naslednik.« Tedaj pa pastir popusti in izjavi, da dečku daruje jagnje. Nadvojvoda mu hoče dati nagrado, a pastir se brani: »Ne, ne, takemu gospodu ga darujem. Imam jih, hvala Bogu, dovolj.« Le po nujnem prigovarjanju nadvojvode in ko mu je tudi župan namignil, je Čič vzel iz nadvojvodovih rok 100 kron. Nato je dvignil jagnje v naročje in vsa družba se je podala k jahti — izmed vseh najbolj vesel devetletni sinček Frana Ferdinanda, ki je veselo skakal krog pastirja, ki je nesel jagnje. »Slov.«

Od mrtvih vstal. Na pokopališču v Zuravici pri Przemyslu se je odigral pred dnevi pri pogrebu bogatega posestnika Masnega grozen prizor. Ko je duhovnik končal svojo molitev in ko so začeli pogrebci metati zemljo na krsto, se je začel naenkrat gibati pokrov krste. Iz krste se je začulo obupno stokanje in klicanje na pomoč. Nastala je grozna panika. Krsto so izvlekli iz groba ter jo odprli. Mrtvec je vstal od mrtvih. Brez tuje pomoči je šel domov. Kriv te velike zmote je bil živinozdravnik, ki je obenem tudi mrtvogledec. Masny je zdaj popolnoma zdrav.

Občutno kaznovani oderuh. Monakovsko kazensko sodišče je občutno kaznovalo oderuha Ljudevita Dembarterja. Prisodilo mu je petletni zapor in 15.000 mark denarne globe. Če ne plača globe, bo moral sedeti eno leto več v zaporu.

Rešeni Slovenec Franc Karun, ki je ušel smrti pri potopu »Titanic-a« pripoveduje, da se je vračal iz Evrope v svojo novo domovino, Ameriko, s svojo

hčerko in s svojim svakom. O nesreči pa pripoveduje sledeče:

»V usodni noči sem ob času kolizije spal. Sunek me ni vzbudil, nastala je zmešnjava na krovu. Zdelo se mi je, da se je moralo nekaj pripetiti, in zato sem se oblekel in odšel gori. Tam so mi povedali na tozadevno vprašanje, da je ladja nekam zadela, in da moramo vsi utoniti. Tega nisem verjel, kakor tudi nikdo drugi ne. Vsi smo bili trdno prepričani, da se orjaškemu parniku ne more nič zgoditi. Ko sem se pa spodaj na lastne oči prepričal, da je led predrl stranice, in da prihaja voda notri, sem odšel v svojo kabino po hčer in svaka. Ko pridemo na gorenji krov l. rareda, mi nek mornar iztrga otroka in nese v rešilni čoln. Tudi jaz stopim za njim, a so me hoteli zadržati. Na to pa primem hčer in pravim, da se ne pustim ločiti od nje. Mogoče bi me vendar iztirali iz čolna, da me ni rešil nek mornar, ki je imel večkrat opravka v moji kabini, in kateremu sem časih postregel s pristnim domačim brinjevcem. Rekel je namreč drugim, naj me pustijo, in tako se je zgodilo. Svaka so pa zrinili proč in takrat sem ga zadnjič videl.

V rešilnem čolnu sem bil jaz razum mornarjev edini možki. Hitro so nas odveslali od potaplajočega parnika. Kmalu zatem, ko se ozrem nazaj je nastala na parniku strahovita razstrelba. Ladja je stala skoraj navpič s prvim koncem, nato je parkrat počilo, in vse je izginito v vodi. Nikdar ne pozabim strašnega kričanja, ki je nastalo. Rešeni v čolnih so bili nekaj časa svi prevzeti groze. Nato pa so nastali prizori, katerih ni mogoče ne dopovedati ne napisati. Neizbrisno mi ostanejo v spominu!

Morje je bilo popolnoma mirno in gladko. V najhujem mrazu smo vozili štiri in pol ure, dokler nismo proti jutru opazili parnik »Carpathia«. Rešilci so bili mnenja, da smo napol mrtvi. Zavili so nas v odeje, nam dali okrepcajočih pijač in vsega, kar smo hoteli.«

Strašne nevihte na Nemškem. V zapadni Nemčiji so imeli minole dni hude nevihte, ki so napravile na hišah in na polju veliko škode. Na več krajih je tudi mnogo ljudi ponesrečilo.

Izredno ugodno priliko k varčevanju nudi nakup srečk na obroke v korist »Slovenski Straži«. Kako hitro in lahko se vsak mesec izda za kako prav nepotrebno stvar več kot 4 K 75 vin! Zgubljen denar, ki se nikdar več ne povrne! Kdor pa si naroči turško srečko ter jo odplačuje v mesečnih obrokih po 4 K 75 vin., ta pa denarja prav gotovo ne vrže vun, kajti vsaka srečka mora zadeti vsaj 230 kron in je tedaj to najmanjši znesek, ki ga prav gotovo nahrani. V srečnem slučaju pa zamore zadeti seveda tudi 200.000 frankov, in ta prilika se nudi že pri prihodnjem zrebanju dne 1. junija t. l. Kdor hoče tedaj štediti, v srečnem slučaju pa tudi obogatiti, ta naj si kupi turško srečko v korist »Slovenski Straži«. Eno srečko zamore kupiti tudi več oseb na eno ime.

Droblinice.

Potujoča gora. Gora Meti na Laškem se vedno bolj pomika proti vasem ob svojem vznožju. Zaprla je že pol struge tamošnje reke ter se je bati, da bo zasula vso dolino. Sesule so se že cele vasi. Dognalo se je, da so se v vsej okolici sesedla tla, vsled česar je pričela gora drsati in se pomikati v dolino. Tudi podzemeljske votline so se pojavile. Ljudstvo beži iz bližnjih hiš in se seli drugam.

Umrla, ker je poljubila mrtvega otroka. Umrla je v Mengšu v četrtek, 9. t. m. Frančiška Grbec, rojena Tičar. Zastrupila si je kri, ko je poljubila svojega mrtvega otroka.

Največji kolodvor na svetu. V Lipskem so 1. t. m. otvorili za enkrat samo za turinški promet dogotovljeno za hodno polovico lipškega glavnega kolodvora, ki bo največji kolodvor na svetu, ko bo dokončan.

Povodnji v Ameriki. Škoda, ki jo je povzročil veletok Mississippi, ki je poplavljal deželo, presega že 200 milijonov mark. Utonilo je več sto oseb. Poplavljen je cela država Louisiana. Vlada mora skrbeti za 120.000 beguncev.

85 let star mož umoril svojo ženo. V sredo proti večeru se je vžitkar Frank iz Čelji pri Krški Bistrici sprl s snego, ker mu ni dala večerje. Šel je iz hiše pred hišo, počakal z nožem v roki na ženo, ki je imela iti še k živini v hlev. Ko se je prikazala med vrati, je planil nanjo z nožem in ji ga zasadil v trebuh ter prepral čreva. Žena je v četrtek popoldne brez zdravniške pomoči umrla. Morilec je star 85 let. Ne taji umora, pravi le da ga je izvršil v jezi.

Potres razrušil mesto. Potres je razrušil polovico mesta Zapotlan. 34 oseb je ubitih. V mestu Guzman je bilo pri potresu ubitih 16 oseb, 13 ranjenih. Vulkani so pričeli močno bruhati.

Gospodarske vesti.

Važno za male trgovce in obrtnike. Z žalostjo se opaža dejstvo, da slovenska trgovina in obrt v Gorici ne napreduje, ampak da celo nazaduje. V

krogih pristašev S. L. S. se je zato začelo razmišljati, kako bi se prišlo temu v okom. Vsestransko se priznava, da eden glavnih vzrokov propadanja slovenske trgovine in obrti na Goriškem tiči v tem, da naši mali trgovci in obrtniki nimajo na razpolago hitrega osebnega kredita po nizkih obrestih. Potreben je denarni zavod, ki bi se pečal z dovoljenjem malih osebnih kreditov za obrtnike in trgovce. Izkušnja uči, da taki kreditni zavodi po drugih krajih, n. pr. na Češkem, imenitno prosperirajo. Tudi v Italiji imajo mala kreditna društva lepe uspehe. Zato se tudi množe. V sosednjem Vidmu n. pr. se snuje zdaj Banca del piccolo commercio. Njen delokrog bo: pečati se z malim kreditom. Izključene bodo vse špekulacije in investicije denarja v riskantna večja podjetja. Tako vzajemno podporno društvo za male obrtnike in trgovce potrebujemo tudi pri nas. Iskati in najti se bo morala solidna in trdna podlaga, da se na nji ustanovi zavod, ki bo v korist in podporo slovenskemu trgovstvu in obrtništvu.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Dunaj 72, 68, 67, 24 20
Gradec 63, 78, 17, 89, 36

Št. 306.

NATEČAJ.

Županstvo občine Črniče odda najboljšemu ponudniku zgradbo mostu čez Vipavo blizu batujске postaje (za Muličevo fužino) v izvršitev.

Delo je proračunjeno na 15.000 K. Načrti in stroškovnik, kakor tudi pogoji, so na ogled v občinski pisarnici v Črničah od danes do 31. maja t. l.

Pismene ponudbe je vložiti do 1. junija 1912 na to županstvo, katerim je priložiti varščino 10% v gotovini ali državnih obligacijah, hranilnih knjigah.

Županstvo v Črničah,

dne 7. maja 1912.

Za župana:

A. BOVCON.

Avtomobilna zveza med Bovcem-Trbižem in obratno

Vozni red:

popoldne 12.30 odh.	Povec	doh. 7.20 zveče
" 1.10 "	Kluže	" pop.
" 1.45 "	Log	" 6.40 "
" 2.10 "	Strmec	" 6.20 "
" 2.40 "	Predel	" 6.05 "
" 3.10 "	Rabelj	" 5.50 "
" 3.40 "	Mrzla voda	" 5.30 "
" 4.10 "	Trbiž	" 5.10 "

Voznja stane za vsako postajo 60 v.

Delavci, ki so zaposleni v obeh rudnikih v Rabelju, imajo 50 od sto popusta.

Automobil ima zvezo

s poštanim avtomobilom Sv. Lucija - kolodvor (odh. 7.25), doh. Bovec (ob 10.11) in a) s pošto iz Rabelja (odh. 4.40) Trbiž 1. (doh. 5.50), b) s pošto Trbiž 2. (odh. 1.35 — Rabelj (doh. 3.05).

Zveza z vlakom:

odh. Trbiž 3.13 osebni vlak 916 Pontafel-Beljak-Sv. Mihael
odh. Trbiž 8.00 osebni vlak 914 Pontafel-Beljak-Sv. Mihael
odh. Trbiž 8.31 brzovlak 102 Pontafel-Beljak-Sv. Mihael
odh. Trbiž 5.00 osebni vlak 711 v Ljubljano in na Jesenice zveza Gorico-Trst
odh. Trbiž 4.09 osebni vlak 911 Pontafel-Videm
odh. Trbiž 4.58 brzovlak 907 Pontafel-Videm-Rim.

Ad. Ant. Mlekuš — Bovec
po djetnik.

Iv. Znidarčič & dr.

stav. tvrdka

v GORICI VIA MATTIOLI.

Izdeluje vsakovrtna načrta, stat. račune, sprejema stavbinska dela vseh vrst, izdeluje tudi Westfal-strope patent. v vseh avstrijskih mestih št. 27221.

Izdeluje enodružinske hiše po sistemu votli blok, ki je najtrpežnejše zidovje, ki vzdržuje suha stanovanja, z vedno isto temperaturo. Ceneje kakor vsi drugi sistemi.

Najboljša lastika za cepljenje trt „Tresin“, kakor tudi slovenske kose se dobijo pri domači tvrdki **Pinter & Lenard** v Gorici, Raštelj št. 7 in 9.

Odlikovani fotografski atelje

A. JERKIČ,

GORICA, Gosposka ulica šte. 7
priporoča
se svojim cenjenim sorojakom
najtopleje.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš oče, brat, oziroma tast gospod

BLAŽ LAPANJA,

velep. v Oblazu pri Slapu ob Idriji

dne 11. t. m. ob 9. uri zvečer nenadno mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb dragega rankega se bo vršil v torek, 14. t. m. ob 9. uri zjutraj izpred hiše žalosti na domače pokopališče v Dol. Trebuši.

V OBLAZU, dne 12. maja 1912.

Žalujoči ostali.

BISER

med vsemi žitnimi kavami je **Franckova Perl-rž.** Vsak požirek iz škodelice potrjuje premoč te fine kakovost. K vsaki žitni kavi pa je, da se doseže v resnici poln okus in lepa okusna barva, treba pridjati malo porcije **pravega zagrebškega Franckovega** pridatka za kavo. Obe vrsti dobite se v vsaki spec. trgovini.

SPOMINJAJTE SE OB VSAKI PRILIKI »SOLSKEGA DOMA«!

Jakob Miklus

mizar in lesni trgovec
v Podgori
na voglu železniškega mosta
(na cesti, ki pelje proti Gradiški)

Trguje tudi z opeko vsake vrste, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa, ima tudi vsake vrste grede, tramove 33 od 3—12 metrov dolge in 33 od 3—12 colov debele.

Tvrdka Anton Bolko
c. kr. velika zaloga smodnika, naznanja. sl. občinstvu, da je dobila dovoljenje za prodajo **dinamita**, ki se bo prodajal od 9.—12. ure predpoludne v ulici Boschetto šte. 5.

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznico
v GORICI
ulica della Croce šte. 6.

Kje kupite

najlepša in najboljša darila za birmance, zlate in srebrne ure za dečke in deklice, zlate in srebrne verižice, priveske, uhane vse po nizkih cenah?

Pri stari tvrdki

J. ŠULIGOJ

c. kr. urar državnih železnic
Gorica Gosposka ulica 25.
V hiši g. Kuštrina.

Za vsako uro in za zlato se jamči

ORIGINAL VICTORIA

Kupujte samo dvokolesa „ALTENA“, francoske vrste, ki so najtrpežnejši in najboljši bodisi za navadno rabo ali za dirke. Šivalni stroji Original **VICTORIA** so najpraktičnejši za vsako hišo. — Isti služijo za vsakovrstno šivanje in šitkanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen. Puške, samokrese, slamo-reznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri tvrdki

Kerševani & Čuk,

GORICA — Stolni trg št. 9.

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posrednje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici,
TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.